

Til
Forsvarsminister Søren Gade
Forsvarsudvalget

Odense, 27. marts 2008

Kære Søren Gade,

Tak for dit svar. Det er meget tilfredsstillende, at situationen omkring psykologbistand til vores udsendte – og hjemvendte – soldater løbende vurderes.

Du nævner i dit svar bl.a. oprettelse af flere psykologstillinger og revurdering af transportmulighederne for psykologer, så der ikke igen skal gå 12 dage før psykologerne når frem til Afghanistan, som i tilfældet med dødsfaldene den 29. november 2007. Jeg har også noteret mig, at der på regimentsplan bliver arrangeret flere opfølgende møder efter hjemkomsten.

Det viser, at der er opmærksomhed på problemerne og at det går den rigtige vej – om end jeg synes - lovlig langsomt.

Gårsdagens aviser (bl.a. Politiken, 26/3-08, 1/s.7) refererer Institut for Militærpsykologis egen undersøgelse, der viser at antallet af soldater, der er påvirket psykisk af oplevelser på udsendelsen næsten er fordoblet – fra 8,7% til 16,1% – på det senest hjemvendte hold sammenlignet med tidligere hold, og du har selv i januar oplyst til Forsvarsudvalget, at der allerede på det tidspunkt fandtes journaler på over 200 hjemvendte Afghanistan-soldater. Samtidigt har de danske styrker i de seneste uger igen været ramt af flere dødsfald. Eksempler der viser, at der i høj grad er behov for forøget indsats på området.

I TV-Avisen den 19. marts fortalte chefpsykolog Vibeke Schmidt, at det store problem er at få soldaterne til at erkende, når de får problemer. Og nok i lige så høj grad at få dem til at søge behandling for problemerne.

Det er indiskutabelt rigtigt. Så meget mere uforståeligt er det, at der ikke for længst er udstationeret psykologer fast på missionerne.

Det turde være klart, at når psykologerne kun er der, når der virkelig er problemer, så er det i høj grad med til at gøre brug af psykologer til noget sygdomsagtigt og unaturligt.

Psykologers permanente tilstedeværelse og deltagelse i lejrlivet, ville ud over at de kunne være opmærksom på afvigende adfærd hos de hårdest berørte, givetvis også afdramatisere og afmystificere soldaternes opfattelse af psykologer og derved gøre det lettere efter hjemkomsten at søge hjælp, og dermed er vi tilbage ved det alle er enige om, er det reelle problem: At gøre det lettere for soldaterne at erkende, hvis de får problemer.

Det kan bemærkes, at den amerikanske hær - der jo har noget længere erfaring i aktiv krigsførelse - har haft psykologer fast udstationeret i mange år, så hvorfor skal det være nødvendigt at gøre vores egne bitre erfaringer, inden Danmark gør det samme?

Når nu alle psykologer – inkl. forsvarets egne – er enige om at de kan gøre en forskel fra 48 timer efter skarpe hændelser, hvorfor så ikke have dem derude, så de kan være hos

soldaterne indenfor dette tidsrum? I tilfælde som vådeskudsulykken den 24. februar ville en psykolog formentlig kunne have gjort gavn omgående.

Jeg synes, det må være svært som ansvarlig minister og politikere at se eksempler, som det vi oplevede her i byen for et par år siden, hvor en tidligere Iraq-udsendt sprængte sig selv, sin søn og sin fraskilte kones hus i småstykker, når det måske kunne være undgået, hvis soldaten havde fået et mere naturligt forhold til psykologbehandling i løbet af sin udstationering. (Eks-konen overlevede på mirakuløs vis og har netop beskrevet hændelsen i bogform).

Jeg tillader mig også at sende brevet til Forsvarsudvalget i håbet om, at I vil diskutere problemet. Jeg synes i hvert fald, I sidder med et meget stort ansvar og bør være lige så konsekvente som i tilfældet med kampvognene:

Kan kampvogne øge de danske soldaters sikkerhed – JA – så af sted med dem
På samme måde her

Kan psykologer på missionerne forbedre soldaternes muligheder for at undgå problemer på kort og ikke mindst lang sigt – JA – så af sted – vel at mærke UDEN det går ud over andre opgaver.

Mvh
Ole Buhl-Hansen
(ole.buhl-hansen@skolekom.dk)